

Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Αριθ.Πρωτ. Ερωτήσεων.....5228.....
Αριθ.πρωτ. Αιτησ.Κατ. Εγγράφων 244
Ημερομ. Καταθέσεως.....27-3-2020.....

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

1. Περιβάλλοντος και Ενέργειας

2. Εσωτερικών

Θέμα: «Ανυπαρξία κινήτρων και αντικινήτρων για την διαλογή στην πηγή και την ανακύκλωση»

Η βιωσιμότητα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας εξαρτάται από την υιοθέτηση των αρχών και των αξιών της κυκλικής οικονομίας. Για τον λόγο αυτό η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ προχώρησε σε σύνταξη, έγκριση και εφαρμογή ολοκληρωμένης στρατηγικής για την κυκλική οικονομία και ολοκλήρωσε την αντίστοιχη νομοθετική μεταρρύθμιση, σε απόλυτη συνεργασία και συμφωνία με την Αυτοδιοίκηση και όλους τους φορείς της αγοράς και με βάση το ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο.

Δυστυχώς, το σύνολο των μεταρρυθμίσεων του ΣΥΡΙΖΑ, που αφορούν στη διαλογή στην πηγή και στην ανακύκλωση, και ιδιαίτερα η εφαρμογή κινήτρων και αντικινήτρων, όπως και η εισφορά κυκλικής οικονομίας, δεν έχουν προχωρήσει σε εφαρμογή από 1/1/2020, όπως ρητά προβλεπόταν στο άρθρο 55 του Ν. 4609/2019.

Για το θέμα αυτό οι βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ έχουν ήδη διατυπώσει την ανησυχία τους μέσω του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Σε απάντηση προηγούμενης ερώτησης για την «Εφαρμογή οικονομικών κινήτρων για την προώθηση της διαλογής στην πηγή και της ανακύκλωσης», που κατέθεσαν 47 βουλευτές του ΣΥΡΙΖΑ στις 04/10/2019, ο κ. Χατζηδάκης τόνισε ότι είναι άμεσης προτεραιότητας του υπουργείου, χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις, τα θέματα της ανακύκλωσης, του καφέ κάδου για τα οργανικά, της τιμολόγησης της ανακύκλωσης, με τα κίνητρα που πρέπει να υπάρχουν για τους πολίτες.

Από τα έγγραφα που κατατέθηκαν στη Βουλή εκ μέρους του ΥΠΕΝ, με βάση την Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων των βουλευτών του ΣΥΡΙΖΑ, προκύπτει ότι μέχρι την 9/12/2019 μόνο δύο Φορείς Διαχείρισης Απορριμμάτων (Δυτική Μακεδονία και Ανατολική Μακεδονία – Θράκη) είχαν εγκρίνει ανάλογο κανονισμό τιμολογιακής πολιτικής, ενώ αντίστοιχο προετοίμαζε και ο ΕΔΣΝΑ (Αττική).

Από ότι προκύπτει μέχρι σήμερα και με βάση τις διάφορες δηλώσεις του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων, κ. Γραφάκου, η κυβέρνηση φαίνεται να πελαγοδρομεί, με

αντιπιθέμενες εμπειρικές προσεγγίσεις και μεγαλοστομίες, αγνοώντας το υφιστάμενο ευρωπαϊκό και εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα ο κ. Γραφάκος:

1. Στην αρχή της θητείας της κυβέρνησης, και μιλώντας σε συνέδριο που διοργάνωσε το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (WASTE 2019: Στερεά και Υγρά Απόβλητα, 31/10/2019), παραδέχτηκε ότι, παρά την παράταση των 5 ετών, που έχει λάβει η Ελλάδα (2025) με τις συστάσεις της ΕΕ, για την επίτευξη του στόχου ανακύκλωσης του 50% των δημοτικών απορριμμάτων, ο στόχος του ΥΠΕΝ για την ανακύκλωση θα είναι 30% (!!!) την επόμενη τετραετία, κατεβάζοντας δηλαδή τον πήχη για την χώρα και οδηγώντας την σε νέα πρόστιμα.
2. Μετά τις ερωτήσεις μας, και τη δέσμευση του κ.Χατζηδάκη στη Βουλή, στο συνέδριο της Ελληνικής Εταιρείας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΛΛΑΔΑ 2020 – ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, 26-28/02/2020), υποστήριξε ότι εντός του έτους θα αρχίσει να ισχύει το «οικονομικό πέναλτι» για τους Δήμους, μάλλον αναφερόμενος στο προγενέστερο θεσμικό πλαίσιο και συγκεκριμένα στην επιβολή του τέλος ταφής των 35 ευρώ ανά τόνο βάσει του ν.4042/2012.

Χωρίς δε να διαθέτει κανένα σχέδιο το ΥΠΕΝ, βιάστηκε να ανακοινώσει, για λόγους επικοινωνίας αποδεικνύοντας ταυτόχρονα την προχειρότητά του στο θέμα της διαχείρισης αποβλήτων, πως το 2030, μόνο το 10% των αποβλήτων θα οδηγούνται προς ταφή, ενώ η αντίστοιχη νέα Οδηγία 2018/850 ορίζει το 2035 ως χρόνο επίτευξης του στόχου αυτού. Το μόνο που θα μπορούσε να δικαιολογήσει την βιασύνη του κου Γραφάκου είναι η ομολογηθείσα φιλοδοξία της νέας κυβέρνησης να προωθήσει την καύση στη διαχείριση απορριμμάτων, κάτι που έρχεται σε αντίθεση με πολλές ευρωπαϊκές πολιτικές και σίγουρα δεν προωθεί τη διαλογή στην πηγή και την ανακύκλωση.

Όμως τα νομοθετημένα κίνητρα και αντικίνητρα για τη διαλογή στην πηγή και την ανακύκλωση και την αποφυγή της ταφής απορριμμάτων δεν εφαρμόζονται. Η Κυβέρνηση αδυνατεί να στηρίξει την χώρα και την Αυτοδιοίκηση με την εφαρμογή οικονομικών κινήτρων για την προώθηση της διαλογής στην πηγή και της ανακύκλωσης. Αντίθετα οδηγεί το μοντέλο διαχείρισης αποβλήτων μόνο σε ιδιωτικοποιήσεις και καύση, που δεν αποτελούν καμία μεταρρύθμιση, δεν δημιουργούν νέες αξίες, δεν αξιοποιούν την επιστήμη και την καινοτομία, δεν δημιουργούν νέα προϊόντα, παραβιάζοντας ταυτόχρονα τις Οδηγίες της ΕΕ, που εστιάζουν στη δημιουργία προϊόντων και υπηρεσιών που ελαχιστοποιούν τη χρήση των πόρων και προωθούν την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των υλικών.

Άρα, παρά τις εξαγγελίες της κυβέρνησης για στήριξη του περιβάλλοντος, η εφαρμοζόμενη πολιτική είναι επιφανειακή και πρόχειρη, δεν στηρίζει την ανακύκλωση και την κυκλική οικονομία, αλλά επιπλέον οδηγεί σε νέα οικονομική επιβάρυνση του πολίτη και των επιχειρήσεων. Και όλα αυτά σε αντίθεση με την δυνατότητα ελάφρυνσης δαπανών, που θα έδινε η εφαρμογή της νέας τιμολογιακής πολιτικής, βάσει της οποίας δίδεται η δυνατότητα μείωσης των δημοτικών τελών, ιδιαίτερα σε μια εποχή που ο πολίτες και επιχειρήσεις πλήττονται, εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού.

Επειδή η εφαρμογή της KYA ΥΠΕΝ/ΔΔΑΠΠ/31606/930 (ΦΕΚ Β' 1277/2019) και άρθρων 9 και 55 των νόμων 4496/17 και 4609/2019, αντίστοιχα, θα δώσει τη δυνατότητα μείωσης των δημοτικών τελών για τους πολίτες και τους επαγγελματίες των ΟΤΑ και κατ' επέκταση μία οικονομική ελάφρυνση του ήδη οικονομικά επιβαρυμένου νοικοκυριού και του παραγωγικού τομέα.

Επειδή η θέσπιση κινήτρων για τους ΟΤΑ, και κατ' επέκταση για τους πολίτες και επαγγελματίες, θα δώσει μια σημαντική ώθηση στην ορθή διαχείριση απορριμμάτων.

Επειδή το μοντέλο διαχείρισης αποβλήτων που δεν προωθεί την επαναχρησιμοποίηση και την ανακύκλωση των υλικών, εμποδίζει στην επίτευξη των στόχων που έχει θέσει η Ελλάδα.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί και ζητείται η κατάθεση των απαραίτητων εγγράφων:

1. Θα στηρίξει η κυβέρνηση την εφαρμογή κινήτρων και αντικινήτρων για τους ΟΤΑ με βάση την απόδοση στην διαλογή στην πηγή και στην ανακύκλωση;
2. Πως εφαρμόζεται το ισχύον θεσμικό πλαίσιο για τους Κανονισμούς Τιμολόγησης και την εφαρμογή της περιβαλλοντικής εισφοράς κυκλικής οικονομίας;
3. Υπάρχουν στην παρούσα φάση ψηφισμένοι Κανονισμοί Τιμολόγησης που έχουν εφαρμοστεί στην καταβολή εισφορών των ΟΤΑ προς τους ΦΟΔΣΑ και σε ποιες περιπτώσεις ΟΤΑ στην Ελλάδα έχει γίνει αυτό;
4. Λύθηκαν τα προβλήματα που είχαν οι ΦΟΔΣΑ για την εφαρμογή της νέας τιμολογιακής πολιτικής, εφόσον έχουν παρέλθει σχεδόν 6 μήνες από την προηγούμενη ερώτησή μας και το θέμα της ανακύκλωσης έχει επείγον χαρακτήρα για τη δημόσια υγεία, τη λειτουργία της οικονομίας και τις υποχρεώσεις της χώρας;
5. Πόσοι και ποιοι Δήμοι της χώρας έχουν προχωρήσει σε ανάλογη προσαρμογή των δημοτικών τελών τους με βάση το «πληρώνω όσο πετάω» και την εισφορά κυκλικής οικονομίας και ποια είναι τα οφέλη πολιτών και επιχειρήσεων από την ανακύκλωση των Δήμων τους;

Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Για τους ανωτέρω λόγους αιτούμαστε την κατάθεση των σχετικών αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των ΦΟΔΣΑ και των Δημοτικών Συμβουλίων των ΟΤΑ, καθώς και των οργάνων των ανωτέρω φορέων της Αυτοδιοίκησης, όπως και των σχετικών εγκρίσεων από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της χώρας, που αφορούν στην εφαρμογή του άρθρου 9 του Ν. 4496/17, της ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΔΑΠΠ/31606/930 (ΦΕΚ Β'1277/2019), καθώς και του άρθρου 55 του Ν. 4555/18.

Οι ερωτώντες και αιτούντες βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Σπίρτζης Χρήστος

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αλεξιάδης Τρύφων

Βαρδάκης Σωκράτης

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκιόλας Γιάννης

Ζαχαριάδης Κώστας

Ζεϊμπέκ Χουσεΐν
Ζουράρις Κωνσταντίνος
Ηγουμενίδης Νίκος
Καλαματιανός Διονύσης
Κάτσης Μάριος
Καφαντάρη Χαρά
Λάππας Σπυρίδων
Μάλαμα Κυριακή
Μάρκου Κωνσταντίνος
Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος
Μουζάλας Γιάννης
Μωραϊτης Θάνος
Νοτοπούλου Κατερίνα
Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)
Πούλου Παναγιού (Γιώτα)
Ραγκούσης Γιάννης
Σαντορινιός Νεκτάριος
Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)
Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)
Συρμαλένιος Νίκος
Τζούφη Μερόπη
Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος
Φίλης Νίκος
Χατζηγιαννάκης Μίλτος
Ψυχογιός Γιώργος